

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2022/2023

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Teorie społeczne późnej nowoczesności. Social theories of late modernity.
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Dr hab. Agnieszka Kolasa-Nowak, prof. UMCS
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 30 h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie 15 h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 45 Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,5 ECTS Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 20 h Przygotowanie się do zaliczenia 25 h Łączna liczba godzin niekontaktowych 45 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,5 ECTS Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
7	Wymagania wstępne	Zainteresowania zjawiskami społecznymi oraz podstawowa wiedza o koncepcji nowoczesnego społeczeństwa i wizji nowoczesnego człowieka jako racjonalnego, refleksyjnego, autonomicznego i podmiotowego aktora historii.
8	Opis zajęć	Nauki społeczne na różne sposoby dostarczają modeli i ram, w jakich pojmujemy otaczający nas świat. Wyzwania współczesności stawiają nowe zadania przed wiedzą naukową. Kurs zapozna uczestników z istotnymi dzisiaj teoriami społecznymi, które próbują opisać i wyjaśnić nowoczesne społeczeństwa oraz uchwycić kierunki ich przemian, uwzględniając takie problemy jak rosnąca złożoność cywilizacji, wpływ nauki i technologii na świat i relacje międzyludzkie, podmiotowość i sprawczość współczesnych ludzi, nowe typy relacji społecznych. Zwrócimy też uwagę na lokalne osobliwości polskiego społeczeństwa wynikające z nierównomierności procesów globalnych.
9	Zakres tematów	1) Teorie społeczne: po co i dla kogo? 2) Teorie systemów złożonych: wprowadzenie do systemów społecznych 3) Teorie systemów złożonych: model Niklasa Luhmanna 4) Refleksyjność świata społecznego: Mead, Blumer, Schutz. 5) Światy codziennych interakcji: Goffman i gry społeczne 6) Teoria ugruntowana jako model światów społecznych i metodologia badań 7) Czym jest dziś teoria krytyczna? Od Habermasa do Bourdieu 8) Pierre'a Bourdieu model relacji władzy, klas i kapitałów w realiach konsumpcjonizmu 9) Świat centrów i świat peryferii: Immanuel Wallerstein 10) Co jest nie tak z globalnym kapitalizmem? David Harvey 11) Perspektywa postkolonialna w doświadczeniu postkomunizmu 12) Teoria społeczna w epoce antropocenu: aktorzy, aktanci, sieci. 13) Jaką mamy realnie sprawczość? Margaret Archer i Michael Foucault 14) Zagrożenia współczesności. Wiedza i przyszłość świata.

		15) Podsumowanie: Czy nauki społeczne powinny zmieniać świat?
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	Literatura obowiązkowa: Baert, P., F. Carreira da Silva. 2013. Teorie społeczne w XX wieku i dzisiaj. Kraków: Nomos. A.Elliott. Współczesna teoria społeczna Wprowadzenie. Znak 2015. B.S. Turner. Teoria społeczna. Oficyna Naukowa 2021. Literatura uzupełniająca: Jasińska-Kania, A. i in. (red.). 2008. Współczesne teorie socjologiczne. Tomy I-II. Warszawa: Scholar. Oraz: Archer, M. 2013. Jak porządek społeczny wpływa na ludzkie sprawstwo? Refleksyjność jako mechanizm pośredniczący między strukturą a sprawstwem. W: Mrozowski, A., O. Nowaczyk, I. Szlachcicowa (red.). Sprawstwo: teorie, metody, badania empiryczne w naukach społecznych. Kraków: Nomos. Jankowicz, G., P. Marecki, A. Palecka, J. Sowa, T. Warczok. 2014. Literatura polska po 1989 roku w świetle teorii Pierre'a Bourdieu. Raport z badań. Kraków. N.Luhmann. Systemy społeczne. Warszawa 2010. E.Hałas. Interakcjonizm symboliczny. Warszawa 2002. E. Goffman. Człowiek w teatrze życia codziennego. Warszawa 2010. tenże. Rytuały interakcyjne. Warszawa 2008. P. Bourdieu. Zaproszenie do socjologii refleksyjnej. Warszawa 1999. A. Giddens. Nowoczesność i tożsamość. Warszawa 2001. Z. Bokszański i in. (red.). Encyklopedia socjologii, T. 1-5. Warszawa 2002.
11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych (w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)	Wiedza: W1 Zna i rozumie terminy i modele socjologii (K W01; 02, 03, 06) W2 Potrafi sformułować główne obszary i problemy teorii społecznej (K W02; 03); W3 Zna możliwości zastosowania pojęć teoretycznych do formułowania problemów w konkretnych analizach. Umiejętności: U1 Potrafi zastosować wiedzę teoretyczną do analizy konkretnych współczesnych zjawisk i procesów społecznych (K U01, 02) U2 Umie krytycznie analizować zarówno warunki powstania, jak i ramy zastosowania wiedzy teoretycznej w konkretnych problemach badawczych (K U01; 02) U3 Potrafi przeanalizować zagadnienia dotyczące koncepcji i modeli teoretycznych w wypowiedzi ustnej i pisemnej (K U04; 06; 07, 08, 09). Kompetencje: K1 Jest przygotowany do samodzielnego poszerzania wiedzy i śledzenia rozwoju modeli i teorii społecznych (K U01;
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	W1 – udział w dyskusjach, praca pisemna; W2 - udział w dyskusjach, praca pisemna; W3 - udział w dyskusjach, praca pisemna; U1 - udział w dyskusjach, praca pisemna;

		U2 - udział w dyskusjach, praca pisemna; U3 - udział w dyskusjach, praca pisemna; K1 - udział w dyskusjach, praca pisemna;
13	Metody dydaktyczne	Elementy wykładu z prezentacją, Indywidualna praca nad tekstami źródłowymi, Wspólna dyskusja wokół postawionych przez prowadzącą problemów.
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	1) ocena na podstawie: aktywnego uczestnictwa w dyskusjach na podstawie przeczytanej zadanej literatury i przede wszystkim eseju zaliczeniowego. 2) Kryteria: zapoznanie się z zadanymi tekstami i czynny udział w dyskusji nad nimi. W eseju: prawidłowo sformułowane pytanie, właściwie dobrane argumenty oparte na literaturze przedmiotu, samodzielny charakter opracowania i analizy; właściwa struktura wypowiedzi, poprawność językowa i umiejętność cytowania oraz sporządzania przypisów.